

MAKTABGACHA TA'LIM SOHASIDA METODIK O'YINLARNING AHAMIYATI

Xabibullayeva Manzura

G'allaorol tumani 7-son "Erka bolajon" DMTT tarbiyachisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tizimida metodik o'yinlarning o'rni va ahamiyati yoritilgan. O'yin faoliyati orqali bolalarning intellektual, nutqiy, ijtimoiy va ijodiy rivojlanishi tahlil qilinadi. Shuningdek, tarbiyachining metodik yondashuvi, o'yinlarni tashkil etish usullari hamda ularning samaradorligi haqida fikrlar bayon etilgan.

Kalit so'zlar

maktabgacha ta'lim, metodik o'yinlar, rivojlanish, tarbiya, pedagogik texnologiya, rolli o'yinlar, nutq rivoji, interfaol metodlar.

Kirish

So'nggi yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimini tubdan isloh qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Ayniqsa, maktabgacha ta'lim sohasi alohida e'tiborga olinib, bolalarning ilk yoshdan boshlab sifatli ta'lim va tarbiya olishini ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Maktabgacha ta'lim bolaning kelajakdagi rivojlanishiga mustahkam poydevor yaratadi. Shu sababli ushbu bosqichda qo'llaniladigan metod va vositalarning samaradorligi alohida ahamiyat kasb etadi. Metodik o'yinlar esa bu jarayonda eng muhim vositalardan biri hisoblanadi.

Asosiy qism

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun o'yin asosiy faoliyat turi hisoblanadi. O'yin orqali bola atrof-muhitni anglaydi, fikrlashni o'rganadi, muloqotga kirishadi va o'z qobiliyatlarini namoyon etadi. Shu jihatdan metodik o'yinlar ta'lim-tarbiya jarayonining ajralmas qismi bo'lib xizmat qiladi.

Zamonaviy maktabgacha ta'lim tizimida o'yin asosidagi ta'lim metodlari keng qo'llanilmoqda. Bu metodlar bolalarning mustaqil fikrlashi, ijodkorligi va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, rolli o'yinlar bolalarning nutqini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Sahnalashtirilgan o'yinlar orqali bolalar yangi so'zlarni o'zlashtiradi, gap tuzishni o'rganadi va o'z fikrini erkin ifodalashga erishadi. Bu jarayonda tarbiyachi yo'naltiruvchi rolni bajaradi, biroq asosiy tashabbus bolalarga beriladi.

Metodik o'yinlarni tashkil etishda bolalarning yosh xususiyatlarini inobatga olish muhimdir. Har bir yosh guruhiga mos ravishda o'yin mazmuni, shakli va

murakkablik darajasi belgilanadi. Shuningdek, o‘yin yakunida o‘tkaziladigan tahlil bolalarning bilim darajasi va faolligini aniqlashga yordam beradi.

Amaliy tajriba shuni ko‘rsatadiki, metodik o‘yinlardan muntazam foydalanish quyidagi natijalarga olib keladi:

- bolalarning nutq rivoji yaxshilanadi;
- mustaqil fikrlash qobiliyati shakllanadi;
- jamoada ishlash ko‘nikmalari rivojlanadi;
- ijodkorlik va tashabbuskorlik ortadi;
- ta’lim jarayoniga qiziqish kuchayadi.

Bundan tashqari, o‘yin jarayonida bolalar o‘zaro hurmat, hamkorlik va tartib-intizomni o‘rganadilar.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, metodik o‘yinlar maktabgacha ta’lim jarayonining eng samarali vositalaridan biri hisoblanadi. Ular bolalarning har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiladi va ta’lim jarayonini qiziqarli hamda samarali tashkil etishga yordam beradi.

Tarbiyachining mahorati esa o‘yinlarni to‘g‘ri tanlash va ularni maqsadga muvofiq tashkil etishda namoyon bo‘ladi. Shu bois maktabgacha ta’lim muassasalarida metodik o‘yinlardan keng foydalanish dolzarb ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining maktabgacha ta’lim tizimini rivojlantirishga oid qarorlari.
2. “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi. – Toshkent, 2018.
3. Pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: O‘qituvchi, 2020.
4. Maktabgacha ta’lim metodikasi. – Toshkent, 2019.
5. Xasanboyeva O. “Maktabgacha ta’lim pedagogikasi”. – Toshkent, 2021.
6. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. “Pedagogik texnologiyalar”. – Toshkent, 2017.